

Út az Őszi Tenyészvizsgáig egy angol cocker spániellel

■ ZORGEL ZSOLT

A fajtával való ismerkedésem 2005. februárjában kezdődött. A választás nem volt tudatos, hanem egy véletlen eredménye.

A fajtával való ismerkedésem 2005. februárjában kezdődött. A választás nem volt tudatos, hanem egy véletlen eredménye. 2,5 hónapos korában került hozzám, s számomra nem sokkal az előtt vált világossá, hogy vadászkutyáról van szó. Akkor még fogalmam sem volt arról, hogy ez pontosan mit jelent.

Abban már ekkor biztos voltam, hogy képezni akarom. Ennek érdekében 5,5 hónaposan kezdtünk kutyaiskolába járni.

Ez egy hagyományos iskola volt elsősorban őrző-védő kutyákra specializálva. A foglalkozások hétvégén voltak, de nekem gyakorlatilag minden szabadidőm azzal telt, hogy gyakoroltunk, aminek köszönhetően elég gyorsan haladtunk. Rövid idő elteltével világossá vált, hogy nem tudunk túl sokáig ebbe az iskolába járni, mert vadászkutyaképzéssel egyáltalán nem foglalkoztak.

Ekkor jutottam el véletlenül Lehóczki Lászlóhoz, akiről megtudtam, hogy régen vadászkutyák képzésével kezdte a pályafutását.

Első alkalommal kutyám nélkül látogattam meg, s elmondtam neki, hogy milyen kutyám van és szeretnék belőle vadászkutyát faragni. Laci nagyon szimpatikus benyomást keltett bennem, s mielőtt bármit mondott volna a kiképzés rejtelmeiről, szerette volna megnézni kutyámat. Még aznap vissza is mentünk hozzá, majd közel egy óra „tesztelgetés” után azt mondta, hogy hétvégén találkozunk.

Az alapoktól kezdtük, függetlenül attól, hogy mit tanultunk az iskolában.

Az első és a legfontosabb feladat a feltétel nélküli fegyelem elsajátítása volt, mert ezen akár az élete is múlhat a kutyának. Láb mellett követés, helyben maradás és különböző fegyelmi gyakorlatokkal kezdtünk. Teljesen mások voltak a módszerek ahhoz képest, ahogy az iskolában tanultuk. Próbáltuk mindenféle zavaró körülmény ellenére elérni, hogy a kutya azt csinálja, amit neki kellett. Helyben maradásnál – az elején –, ki volt kötve egy rövid pórázra és fekvésből maximum felülni tudott, de elmenni nem. Így, azonnal közbe avatkozhattam, ha szükséges volt. Később, amikor már akár fél órát is egy helyben maradt, akkor ugyanez következett póráz nélkül úgy, hogy más kutyák játszottak körülötte.

Amikor ezek a fegyelmi gyakorlatok már tökéletesen működtek akkor következett a kézjelek, illetve a síp tanítása. Az egész képzés folyamán fontos volt, hogy csak akkor léptünk tovább, amikor az adott feladat tökéletesen ment. Fontos volt ez azért, mert egy nagyon makacs kutyáról van szó, akire nem lehetett semmit sem ráhagyni.

A képzés legfontosabb része az apportírozás megtanítása volt, mert ez után erre a tudásra bármilyen egyéb feladat megtanítását lehetett alapozni. Az elején, amikor még csak beszélgettünk az apport tanításáról nem nagyon értettem, hogy miért is kell ezt tanítani, hiszen imádoztam apportírozni, futott minden után. Mint később megtudtam ez nem apport ez csak egy készség, amit tökéletesíteni kell. Ennek a feladatnak a tanításánál a cél az volt, hogy ha azt mondom, fogd, Ő fogjon, ha azt mondom, ereszd, akkor eressze el azt amit megfogott. Nem dobáltunk semmit, amikor azt mondtam, hogy fogd akkor a szájába tettem az apport fát és nem ereszthette el ameddig nem engedtem. Amikor már kézből megfogta, akkor ledobtam neki a földre és onnan kellett felvennie, majd később egyre messzebbre tettem és úgy kellett elhoznia. Volt olyan része ennek a képzésnek, hogy feltettem egy magasabb helyre, ahová ugrani kellett érte, majd amikor visszahozta, addig nem rakhatta le ameddig nem kapott engedélyt rá. Amikor ez már tökéletesen ment és bármennyi kihelyezett apportfát visszahozott akkor következett egy kis nehezítés. 5-6 kg-os direkt erre a célra készített apporttárgyat kellett visszahoznia. Először nem tetszett neki, de aztán gyorsan megszokta, hogy súly van a szájában és ezt is könnyedén hozta.

Sokat gyakoroltunk ezzel, és amikor bármit bármikor apportírozott akkor léptünk túl ezeken, a feladatokon és ekkor következett az, hogy vadakkal kezdtünk gyakorolni. Ezekkel semmilyen probléma nem volt, bármit bármikor elhozott, ha nem bírta húzta maga után a földön. 10-11 hónapos lehetett, amikor már mindenféle vadat kipróbáltunk és mindent azonnal hozott függetlenül a méretétől. A 4-5 kg-os nyulat is probléma nélkül fogta és hozta nem lepődött meg a súlyától.

Közben folyamatosan erősítettük a feltétel nélküli elhozást. Ennek érdekében csináltunk olyat, hogy előre vadat helyeztünk ki még mielőtt kiszállt volna az autóból, és utána hagytuk hogy szaladgáljon. Soha nem engedték meg azt hogyha egyszer is elmenjen vad vagy apporttárgy mellett. Mindent azonnal hoznia kellett akkor is, ha csak szaladgált és nem keresésre küldtem.

Ezek után már nem jelentett gondot a vízből apportírozás tanítása. Mindig is szerette a vizet ezzel nem nagyon kellett foglalkozni.

Április eleje volt, amikor elérkeztünk 15 hónaposan Győrbe, az első megméretetéshez helyszínére, ahol spániel munkavizsga volt. Ekkor tapasztaltam először az ellenszenvet a spánielek iránt, azt a sok éves beidegződést, amit akkor még nem értettem, de most már ismerem az okát. A munkabíró azt mondta, hogy itt most csak olyan kutyát enged át, aki tényleg megérdemli. Azt hiszem 6 kutya vágott neki a vizsgának. Az első feladat helyben maradás lövésre volt, ahonnan már nem ment tovább a teljes mezőny és a következő feladatnál rajtunk kívül mindenki kiesett. Ez a feladata volt a fedett területen való keresés apportírozással. Egy akkora nyúl volt, amitől még én is megijedtem, pedig gyakoroltunk természetes példányokkal. Sajnos ez a feladat is bizonyította, hogy miért olyan a spánielek megítélése ma Magyarországon a vadász-kutyák között amilyen, mert rajtunk kívül egyetlen kutya se vette ezt az akadályt. Mi természetesen tovább mentünk és egyedül fejeztük be a vizsgát majdnem maximális eredménnyel. Itt kaptuk az első elismeréseket azzal, hogy többen azt mondták, hogy ilyet még nem láttak. A bírók véleménye az volt, hogy a mai spánielek képességei meg sem közelítik azoknak a spánieleknek a képességeit, akiket ténylegesen vadászatra tenyésztettek ki.

Ezek után természetesen folytattuk a képzést, szerettem volna versenyekre és minél több rendezvényre eljutni. Egy kedves labradoros ismerősömnek köszönhetően voltam working teszten, majd később megismerkedtem jelenlegi párommal, akinek vizslái vannak. Ennek köszönhetően jutottam el a Hortobágy Kupára, ahol nem csak versenyzésre, hanem vizsgázásra is van lehetőség. Mindenki furcsán nézett a vizslák között egy spániellel. Miután kiderült, hogy nem csak nézőnek mentem, hanem vizsgázni szeretnék, azt hiszem még inkább furcsán, néztek.

Számunkra az első feladat a mezei munka volt, ahol a vadmegállás nem került bírálásra természetesen. A mezei keresés tökéletesen sikerült, végig megfelelő távolságban volt tőlem és tökéletes volt a kapcsolat a gazdi és a kutya között. A keresés teljes időtartama alatt a spánielekre jellemző habitussal dolgozott, a kihelyezett vadat természetesen megtalálta és felverte, majd lefeküdt.

A következő feladat a vonszalékok kidolgozása volt, először a fácán majd a nyúl következett.

Mindkét feladatnál a bírók megkérdezték, hogy a kutya végre tudja-e hajtani a feladatot. A fácán nem jelentett problémát mivel nagyon sokat gyakoroltunk, így a fácán megfogása és elhozása készség szinten megy.

A fácán után következett a 300 méteres nyúl vonszalék, ami egy elég természetes példány volt, ÖTV lévén vizslákra méretezve. A kidolgozás ugyanúgy, mint az előző esetben itt is kifogástalan

volt, tökéletesen ment végig a nyomon, ahol azonnal megfogta a nyulat, majd hozta. Azt hiszem ez volt a vizsga legnehezebb és legmegterhelőbb része.

Ezután a feladat után következett az, amiben talán a spániel a specialista a vizslák között: ez pedig a nádi kajtatás volt. Miután elküldtem keresni, nem is láttuk ameddig vissza nem hívtam, csak hallottuk a csörtetését a nádban.

A következő feladat volt a lőtt vad megkeresése légszímmal. Itt két fácánt kellett egymás után megkeresni, valamint elhozni. Ennél a feladatnál is a rá jellemző gyorsasággal kereste meg a kihelyezett fácánokat, majd amikor megtalálta gondolkodás nélkül hozta.

Az utolsó feladat a kajtatás kacsá után volt. Sajnálatos módon nem sikerült a vadásznak tökéletesen eltalálnia a kacsát a kajtatás után, ezért élve kellett kihoznia a kutyának. Ez láthatólag nagyon zavarta, többször fogást igazított, de szerencsére a feladatot végrehajtotta és ezzel elérte azt, ami eddig még egyetlen spánielnek sem sikerült hazánkban: megcsinálta a vizsla munkavizsgát.

Ezzel azt hiszem, bebizonyítottuk, hogy az angol cocker spániel alkalmas arra, hogy a vadászokat segítse a vadászatokon.

Elismerem, hogy egy olyan fajtáról van szó, amivel egy ilyen eredmény érdekében nagyon sokat kell foglalkozni és jóval többet kell gyakorolni mint egy vizslával, de azt hiszem megéri.

Remélem ez a rövid cikk gondolatébresztő lesz, és néhányan talán elgondolkoznak azon, hogy legközelebb, amikor kutya vásárlásra adják a fejüket, akkor felmerül a választható fajták között a spániel is.

